

cum peccatum non fecerit, reliquæ peccati in eo non fuerunt: similiter nec in beata Virgine quæ immunis à peccato actuali fuit; fomes autem etsi essentialiter in ea remansit post primam sanctificationem, tamen ut ligatus, & non ut incitans ad peccatum, ut dictum est. Alio modo potest verificari, ut intelligatur etiam de peccato actuali quoad reatum, & maculam. Etsi enim homo ad breve tempus sine actuali peccato esse possit, non tamen diu sic perseverare potest, ut saltem in veniale peccatum non cadat: ut sic hoc verbum habemus non determinatum, sed confusum præsens importet. In Christo vero, & matre ejus nullo modo peccatum actuale locum habuit, nec mortale, nec veniale.

DIVISIO SECUNDÆ PARTIS TEXTUS.

Postquam ostendit Magister conditionem carnis assumptæ, & matris de qua assumpta est, hic movet quasdam dubitationes circa determinatam & dividitur in duas partes. In prima movet dubitationem circa propagationem carnis Christi ex remotis parentibus, scilicet Abraham, & Adam. In secunda movet dubitationem circa conceptionem carnis ejus in proxima matre, ibi: *Illi autem sententia quæ supra diximus, carnem Verbi non ante fuisse conceptam quam assumptam, videtur obviare quod Augustinus ait. Circa primum tria facit. Primo movet dubitationem; secundo solvit eam, ibi: Quia ea decimatione sicut Abraham minor Melchisedech ostenditur. Ita & leviticus ordo; tertio ex solutione elicit quendam conclusionem ibi: Quocirca primitias nostræ massæ recte assumpsisse dicitur Christus. Secunda dubitatio dividitur in questionem, & solutionem. Solutio incipit, ibi: Sed alia ratio illius dicti existit.*

QUÆSTIO IV.

Hic est duplex quæstio. Prima de propagatione carnis Christi ex antiquis patribus. Secunda de propagatione ejus ex matre.

Circa primum quærantur tria.

Primo. Utrum caro Christi in antiquis patribus fuerit peccato obnoxia, vel ab alia eorum carne secundum differentiam puritatis, & infectionis distincta.

Secundo. Utrum caro Christi fuerit in antiquis patribus secundum quantitatem aliquid determinatum, & materialiter in eis existens.

Tertio. Utrum Christus singulariter habeat inter filios Abraham ut in eo decimatus non sit.

ARTICULUS I.

Utrum caro Christi in antiquis patribus fuerit peccato obnoxia.

III. P. quæst. xxxi. art. 8.

1. **A**D primum sic proceditur. Videtur quod caro Christi in antiquis patribus peccato infecta non fuerit. Corpus enim cæleste non inficitur, nec alteratur ex conjunctione ad aliud corpus. Sed corpus Christi naturæ cælestis fuit: quod videtur ex hoc quod dicitur de ipso Joan. 111. 31. *Qui de Cælo venit, super omnes est.* Ergo caro Christi in antiquis patribus infecta esse non potuit.

2. Præterea. In littera dicitur, quod Christus

primitias nostræ carnis assumpsit. Sed caro humana in primo statu infecta non fuit. Ergo Christus assumpsit carnem nunquam prius infectam.

3. Præterea. Augustinus X. super Gen. (ad lit. cap. xx.) dicit, quod natura humana semper habuit simul cum vulnere vulneris medicinam. Sed quod est corruptum, non potest corruptionis esse medicina. Ergo in humana natura semper fuit aliquid non corruptum, vel infectum, unde caro Christi formata est, quæ medicina facta est totius humani generis.

4. Præterea. Nihil sanatur à corruptione nisi in eo aliquid incorruptum remanserit, sicut in infirmitudine animalis, cum cor remaneat sanum, & ejus virtute membra prius ægra sanantur. Sed corruptio humani generis sanabilis fuit. Ergo in humana natura aliquid incorruptum remanserit. Sed nihil est mundius in humana natura quam caro Christi. Ergo illud de quo formata est caro Christi, nunquam in patribus fuit infectum.

5. Præterea. In divinam sapientiam nihil conquiritur incurrit, ut dicitur Sap. xvii. Sed Christus est Dei virtus, & Dei sapientia, ut dicitur I. Corinth. i. Ergo caro ejus nunquam coinquinata fuit.

Sed contra est quod Magister in littera dicit carnem Christi, priusquam assumeretur, peccato fuisse obnoxiam: & idem habetur ab Hugone de Sancto Victore in Lib. de sacramentis (II. part. i. cap. vii.)

Præterea. Caro Christi non processit ab Abraham nisi per semen ex quo conceptus est Isaac. Sed semen illud propter carnalem coitus concupiscentiam pollutum est originali infectione. Ergo caro Christi, antequam assumeretur, infecta fuit peccato originali.

Præterea. Distinctio qualitatis præsupponit distinctionem naturæ subjectæ; cum contraria non sint simul in eodem, nec ex eisdem principiis causentur. Sed caro Christi non fuit distincta secundum naturam à carne parentum, à quibus propagata est. Ergo nec secundum qualitatem puritatis, & impuritatis, & sic idem quod prius.

Respondeo dicendum, quod circa hoc fuit duplex hæresis.

Una illorum qui dixerunt, corpus Christi non esse formatum ex eodem ex quo alia caro hominum formatur; sed quod Filius Dei corpus cæleste secum attulit, & hoc modo per uterum Virginis transivit, nihil ex ea sumens. Hoc autem est hæreticum dupliciter. Primo quia derogat veritati Scripturæ, quæ Christum ex muliere factum, & natum dicit: non enim ex ea factus diceretur, nisi ex ea aliquid iraxisset, unde materialiter ejus caro fieret; & sic nec beata Virgo mater Dei dici posset. Secundo quia derogat veritati humanitatis Christi. Cum enim omnis forma determinatam materiam requirat, si corpus Christi formaretur ex materia alterius generis ab illa materia de qua formatur corpus alterius hominis, non esset corpus ejusdem speciei cum corporibus aliorum hominum; & ita homo æquivoce diceretur, cum sit essentialis pars hominis.

Alius error fuit dicentium, quod caro Christi secundum quod in parentibus erat, infecta non fuit. Dicunt enim, quod peccante Adam, Deus conservavit in illo aliquid incorruptum, & non infectum, per quod humana natura sanari posset; & hoc quidem transfusum est sine aliqua infectione usque ad beatam Virginem, & exinde formatum est corpus Christi. Hoc autem erroneum reputatur, præcipue propter duo. Primo quia secundum hanc positionem

ARTICULUS II.

Utrum caro Christi fuit in antiquis patribus secundum quantitatem determinatam.

III. P. quæst. xxxi. art. 6.

1. **A**D secundum sic proceditur. Videtur quod caro Christi fuerit in antiquis patribus secundum aliquid demonstrabile determinatum. Ut enim in littera ex Augustino habetur, caro Christi fuit in Abraham secundum corpulentam substantiam. Sed corpulenta substantia nominat aliquid determinatum demonstrabile. Ergo per hunc modum fuit caro Christi in Abraham, & in aliis.

2. Præterea. In formatione corporis Christi duo inveniuntur, scilicet ratio formationis, quæ est principium activum in conceptione, & materia de qua corpus Christi formatum est. Sed ratio formationis non descendit ab Adam, ut Augustinus X. super Gen. (cap. xx.) dicit, sed desuper venit: quia quod in ea natum est, de Spiritu Sancto est. Marth. 1. 20. Si ergo ista materia determinata in Adam, vel Abraham non fuerit ullo modo, corpus Christi ex primis parentibus (1) non venit; quod est inconveniens, quia non pertineret ad eum satisfacere pro peccato Adæ, sicut dictum est. Ergo oportet carnem Christi fuisse in Abraham, & Adam secundum materiam determinatam.

3. Præterea. Si hæc materia determinata ex qua corpus Christi formatum est, non fuit in Adam, hoc non potest esse, nisi quia ex alimento sumpta est. Alimento autem extraneum est à natura humana. Ergo caro Christi non est vere de natura humana, quod hæreticum est. Videtur ergo quod materia carnis Christi non sit ex superfluo alimenti sumpta, sed ex primis parentibus descendit.

4. Præterea. Major est convenientia quæ est secundum identitatem rei, quam quæ est secundum proportionem principii ad principium. Sed si materia corporis Christi ex superfluo alimenti sumpta est, realiter fuit quandoque materia cibi comesti. Non autem potest dici, quod realiter fuerit in avo, vel proavo; etsi forte dicatur, quod ibi fuerit sicut principium est virtute in suo principio. Ergo major esset convenientia carnis Christi ad animalia, quorum carnes in cibum sumptæ sunt, quam ad Adam, vel Abraham; quod est inconveniens. Ergo idem quod prius.

5. Præterea. Illud quod in se mundum est, non est natum inficere aliud contraria infectione. Sed beata Virgo mundata fuit per primam sanctificationem ab originali infectione. Ergo virtute animæ ejus nutrimentum assumptum infici non potuit: nec alias infectum erat tali infectione quæ extra humanam naturam non invenitur. Ergo caro Christi non in beata Virgine peccato subjacisset, quod est erroneum, ut dictum est. Ergo caro Christi ex superfluo alimenti non fuit materialiter, & sic idem quod prius.

Sed contra. Christus non aliquo modo fuit in parentibus quo alii homines ibi non fuerunt; sed è converso alii homines aliquo modo ibi fuerunt quo Christus non fuit. Sed alii homines non fuerunt in primis parentibus secundum materiam determinatam. Ergo nec Christus in eis hoc modo fuit. Probatio media. Alii homines non descendunt à suis parentibus nisi

nem Christus non esset vere filius Virginis, nec vere ex stirpe alicujus patrum progenitus, nisi solum ex Adam: illa enim pars quæ incorrupta in humana natura remansit in hominibus aliis ab Adam, fuisset quasi extraneum ab eis, soli autem Adæ connaturale quantum ad primum statum. Secundo quia tollitur congruus satisfactionis ordo. Sicut enim non erat decens ut pro Adam, & ejus successione corrupta aliquis satisfaceret qui ex illo genere non esset; ita etiam non esset congruum ut naturam infectam satisfaciendo sanaret Dei Filius, nisi ipsum quod prius infectum fuerat, assumpsisset.

Et ideo dicendum est, quod caro Christi, secundum quod fuit in patribus, & etiam in ipsa beata Virgine, peccato infecta fuit antequam assumeretur; sed in ipsa assumptione ab omni infectione peccati purgata est, ut secundum quod est actu caro Christi, in ea nihil maculæ invenitur.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus dicitur de celo venisse, non ratione naturæ assumptæ, quasi anima, vel corpus ejus prius in celo fuerit assumpta, & postmodum per uterum Virginis ad nos pervenerit; sed quantum ad personam assumptam, quæ quidem de celo ad nos venisse dicitur, non loci mutatione, sed visibilis naturæ assumptione.

Ad secundum dicendum, quod Christus dicitur primitias nostræ carnis assumpsisse, non secundum identitatem rei, ut scilicet natura carnis quam assumpsit, semper in conditione primi status remanserit; sed quantum ad similitudinem: quia caro assumpta, prout consideratur actu caro Christi, sine infectione culpæ fuit, sicut & caro primi hominis ante peccatum, ut Magister in littera exponit.

Ad tertium dicendum, quod caro Christi in Abraham non fuit ut medicina vulneris in actu, sed solum in potentia, secundum scilicet quod ex eo propagari poterat illa caro ex qua medicina nostri vulneris facta est: & ideo non oportet quod fuerit ibi actu sine infectione vulneris, sed solum in potentia secundum ordinem quo caro Christi ex ea propaganda erat.

Ad quartum dicendum, quod aliquod corruptum est reparabile dupliciter. Vel secundum potentiam passivam tantum; & sic oportet ut remaneat in eo aliquid non corruptum; idest non per corruptionem annihilatum; sicut dicitur contrarium corrumpi per adventum contrarii: oportet enim subjectum remanere cum possibilitate ad salutem quæ recuperanda est. Vel secundum potentiam passivam, & activam simul, sicut homo infirmus curabilis est quandoque virtute activæ naturæ suæ: & quia idem non patitur à seipso, necesse est ut in eo quod sic reparabile est, sit aliqua pars non corrupta, nec corruptioni subjecta, sicut cor. Dicendum est ergo, quod humana natura non erat reparabilis nisi secundum potentiam passivam tantum: & ideo non oportuit quod in ipsa remaneret aliqua pars corruptioni non subjecta; sed sufficit quod in ea remanserit id quod naturæ est cum possibilitate ad reparationem, subjectum tamen corruptioni.

Ad quintum dicendum, quod caro Christi actu existens caro Christi, nullo modo fuit infecta: ejus enim emundatio à præcedenti infectione saltem intellectū præcedit assumptionem: unde in divinam sapientiam nihil inquinatum incurrere potuit.

(1) Al. deest non.

mediante semine. Semen autem, ut probat Philosophus XV. de animalibus (vel I. de gen. animal. cap. xviii.) non est aliquid decisum quod fuerit actu pars; sed est superfluum alimenti, quod est potentia totum. Ergo aliorum hominum materia non fuit determinate in Adam quasi actu pars ejus existens.

Præterea. Generatio secundum naturam in infinitum possibilis est secundum naturam, hoc modo quod homo ex homine generetur. Si ergo aliqua materia determinata sumatur ex qua omnis caro decisa sit, oportet quod infinitorum materia in aliquo finito fuerit. Hoc autem est impossibile. Ergo impossibile est quod omnium hominum caro, & Christi fuerit in Adam secundum determinatam, vel signatam materiam. Quod autem impossibile sit, sic probatur. Cujuslibet rei naturalis materia determinatam quantitatem exigit: non enim in quacumque parva materia potest induci quæcumque forma. Sed infinita non possunt esse in aliquo finito, nisi secundum quantitatem non determinatam accipiantur divisione facta, sed semper secundum eandem proportionem, ut scilicet totius sumatur dimidium, & dimidii dimidium, & sic in infinitum: sic enim secundum eandem proportionem secundo acceptum erit alterius quantitatis quam primo acceptum. Ergo impossibile est quod infinitorum corporum naturalium materia sumatur ex aliquo uno finito in actu.

Præterea. In omni generatione naturale agens univocum inducit formam suam in materiam, quæ prius tali formæ subjecta non erat, sicut ignis in materiam aeris, quæ prius formæ ignis subjecta non erat. Sed si materia ex qua ille homo formatur, secundum aliquid signatum in Adam fuerit, & in ceteris parentibus, nunquam ejus materia fuisset humanæ naturæ non subjecta. Ergo iste modus generationis non esset conveniens secundum viam generationis naturalis; & sic idem quod prius.

Respondeo dicendum, quod circa hoc sunt duæ opiniones.

Una opinio dicit, quod caro Christi, & omnium aliorum hominum fuit in Adam secundum determinatam materiam hoc modo quod aliqua pars corporis Adæ fuit de qua per multiplicationem quamdam omnium hominum corpora formata sunt, aut sine permutatione alicujus extranei, ut quidam dicunt, aut permixtio illi materiæ aliquo quod ex alimento conversum est: & de hoc qualiter improbable videatur in II. Lib. dist. xxx. (quæst. 11. art. 2. & 3.) dictum est.

Alia opinio est (quæ probabilior videtur) quod alii homines non fuerunt in primo parente nisi secundum materiam originalem; & Christus hoc modo in primis parentibus fuit. Sed in hoc differt, quod alii homines fuerunt in primo parente secundum rationem seminalem, Christus autem non: quod sic videri potest. In his qui per concubitum generantur, duo concurrunt ad formationem corporis, scilicet principium activum, quod est in semine, quod ratio seminalis dicitur: aliud autem est materia ex qua corpus formatur, quam mater ministrat: utrumque autem horum originaliter reducitur in primum parentem. Quod enim in semine patris sit virtus activa ad conceptionem corporis humani, est per virtutem naturæ humanæ, quam pater proles procreandæ à suo patre accepit, & ille ab alio, & sic usque ad Adam. Et sic patet quod ratio seminalis eorum qui sunt ex semine viri concepti, originaliter ab Adam des-

cendit. Similiter etiam materia quam mater ministrat, oportet quod sit preparata per virtutem generativam ejus: rei enim generatio naturalis requirit materiam propriam, & determinatam: virtus autem generativa ipsius matris originaliter ab Adam descendit, sicut & virtus generativa viri; & ideo illi qui ex matre, & femina generantur, descendunt originaliter ab Adam & secundum rationem seminalem, & secundum materiam: & quia unus modus essendi in est secundum quod dicitur effectus esse in sua causa efficiente, ut dicitur IV. Physicor. (text. xxi.) ideo homines sic concepti dicuntur fuisse in Adam & secundum rationem seminalem, & secundum materiam originalem. In conceptione autem Christi virtus activa non fuit nisi Spiritus Sanctus; materia autem est per Virginem ministrata debito modo preparata. Unde patet quod originaliter materia corporis Christi descendit ab Adam; non autem ratio activa in conceptione ejus ab Adam descendit originaliter: & ideo Christus fuit in Adam (1) secundum materiam originalem, sed non secundum rationem seminalem.

Ad primum ergo dicendum, quod cum dicitur Christus fuisse in Adam secundum corpulentam substantiam, non est intelligendum quod in Adam fuerit per modum corpulentæ substantiæ, sed quia ipsa corpulenta substantia corporis Christi aliquo modo fuerit in Adam sicut in originali principio.

Ad secundum dicendum, quod materia corporis Christi, non autem ratio conceptionis ejus, fuit in Adam: non tamen materia illa fuit in Adam in actu, quasi aliqua determinata pars ejus, sed virtute tantum, sicut res dicitur esse in suo principio effectivo unius speciei.

Ad tertium dicendum, quod materia corporis Christi assumpta est ex eo quod de cibis à beata Virgine sumptis in purissimos sanguines ejus conversum est. Alimentum autem quamvis in principio sit extraneum, & dissimile, tamen in fine est conveniens, & simile, ut in II. de Anima (text. com. xlv.) dicitur: unde non sequitur quod materia corporis Christi sit extranea humanæ naturæ.

Ad quartum dicendum, quod similitudo & convenientia magis attenditur secundum formam quam materiam; ut si ignis generet ex aere ignem, ignis generatus magis convenit cum igne generante, cum quo convenit secundum formam, quam cum aere ex quo materialiter generatus est. Similiter etiam materia corporis Christi magis convenit cum beata Virgine, & aliis patribus, quorum virtute effecta est propria materia corporis humani, quam cum rebus illis quæ in cibum sumptæ sunt.

Ad quintum dicendum, quod per primam sanctificationem, ut supra dictum est, beata Virgo à fomite mundata fuit, secundum quod inclinatur ad actus personales; non autem remota est illa inclinatio secundum quam fomes est infectivus naturæ; sed hoc factum est per secundam sanctificationem, ut quidam dicunt: & ideo illud quod erat in beata Virgine ut ordinatum ad propagationem naturæ, peccato obnoxium erat, quamvis erat à peccato mundatum, secundum quod ad personam pertinebat.

Ad sextum dicendum, quod in beata Virgine non fuit peccatum obnoxium, ut in littera dicitur. Ergo & in eo Christus decimatus fuit.

AR-

(1) Al. secundum rationem originalem, sed non secundum materiam seminalem. non vult An (1)

ARTICULUS III.

Utrum solus Christus in Abraham non fuerit decimatus.

III. P. quæst. xxxi. art. 8.

1. Ad tertium sic proceditur. Videtur quod nullus qui de stirpe Abraham descendit, in ipso decimatus sit. Quia, ut dicit Augustinus X. super Gen. (cap. xx.) quod in eo decimabatur, curabatur. Sed nullus in parentibus curari, vel sanctificari potest, ut supra dictum est. Ergo nullus in Abraham decimari potuit.

2. Præterea. Sicut post tempora Abraham in illis qui ex ejus stirpe descenderunt, valuit circumcisio ad peccati originalis curationem; ita etiam ante ipsius tempora valuit ad idem virtus sacrificiorum, decimarum, & oblationum, ut dicit Gregorius in Moral. (Lib. IV, cap. 111.) Sed quando Abraham circumcisus est, non propter hoc aliquis de stirpe ejus descendens circumcisus fuit, alias eos non oportuisset iterum circumcidi. Ergo nec Abraham dante decimas, ejus filii decimati sunt.

3. Præterea. Decimari aut est decimas dare, aut ad decimas obligari, aut decima parte privari, sicut dicitur granum decimatum à quo jam decima pars ablata est. Sed primo modo non potest dici quod aliquis in patre suo decimetur. Dare enim decimas est quidam actus personalis. Sed actus personales non transfunduntur à parentibus in filios, sicut nec peccata actualia. Ergo Abraham dante decimas, non propter hoc filius ejus decimatus est quasi dans decimas. Similiter nec secundo modo. Levitæ enim, & Sacerdotes veteris legis ab Abraham stirpe descendunt, qui tamen ad decimas dandum non obligantur, sed eas à populo accipiebant. Ergo nec sic omnes filii Abraham præter Christum in ipso decimati sunt, quasi ad decimas obligati. Similiter nec tertio modo. Quia decimatio respicit id quod est in actu distinctum: unde triticum non potest esse decimatum ex hoc quod semen decimatum fuit. Sed filii Abraham non erant in eo ut actu distincti, sed tantum virtute. Ergo nullo modo in eo decimari poterunt.

Sed contra est quod Apostolus ad Heb. vii. dicit, & in littera ex verbis Augustini habetur.

Præterea. Decimatio quoddam signum servitutis divinæ est, cum ad patriam pertineat. Sed proles in parente ad servitutem obligatur: servi enim sunt filii, si ex servis parentibus nascantur. Ergo Abraham dante decimas, filii ejus decimati sunt.

QUÆSTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod etiam Christus in Abraham decimatus sit. Christus enim non habet habitudinem ad Abraham nisi mediante beata Virgine. Sed beata Virgo fuit in Abraham decimata. Ergo & Christus.

2. Præterea. Decimatio convenit filiis Abraham ex eo, ut in littera habetur, ratione peccati originalis: quia per concupiscentiam ex eo propagandi erant. Sed caro Christi in Abraham fuit peccato obnoxia, ut in littera dicitur. Ergo & in eo Christus decimatus fuit.

3. Præterea. Decimatio est quidam actus figura-

(1) Al. figurando.

lis. Sed Christus videtur maxime per decimam figurari ratione perfectionis Christi, quæ denario competit. Ergo Christus præcipue in Abraham fuit decimatus.

Sed contra. Apostolus Heb. vii. præfert sacerdotium Christi sacerdotio Aaron per hoc quod Levi, ex cujus stirpe Aaron descendit, Abraham dante decimas decimatus est. Sed Christus in hoc nihil amplius haberet quam Aaron, si in Abraham similiter decimatus esset. Ergo nullo modo in eo decimatus fuit.

Præterea. Quod multiplicatur miraculose, & non virtute naturæ, non est decimabile, ut patet IV. Regum iv. quia Eliseus non præcepit viduæ, ut de oleo quod miraculose multiplicatum erat, decimas daret. Sed caro Christi ex Abraham miraculose propagata est. Ergo Christus in Abraham decimatus fuit.

SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam quæstionem, quod illi qui ex Abraham per concubitum descenderunt, in Abraham decimati sunt; Christus autem in eo decimatus non est. Cujus ratio est, quia decimatio non tantum erat actus moralis, sed etiam figuralis: est enim actus moralis secundum hoc quod pars quædam terræ nascentium, & aliorum in usum ministrorum Dei, & pauperum conferebatur, ut esset cibus in domo Domini, ut habetur Malach. 111. Actus autem figuralis est secundum hoc quod figurat imperfectionem in eo qui decimas dat, qui perfectionem ab eo cui dat expectat. In numero enim denario est quædam perfectionis ratio, secundum quod limes quidam est: unde novenarius imperfectionem signat, secundum quod à denario deficit: & ideo qui decimas dat, in hoc quod novem sibi retinet, & decem alteri dat, confitetur se imperfectum esse, & perfectionem ab altero expectare: & inde est quod etiam decimatio quodammodo actus sacramentalis erat, secundum quod dicta realis confessio ex fide Mediatoris procedebat, per cuius perfectionem ablata est humani generis imperfectio quæ erat per originale peccatum: hoc enim (1) figurabat remedium quod contra originale peccatum præstabat per modum sacramenti. Illa ergo decimatio quæ Abraham decimas dedit ostendens se liberatore indigere, ad illos tantum pertinet ex ejus stirpe descendentes qui imperfectionem originalis peccati ex eo traxerunt, ut similiter sicut ipse liberationem ab alio expectarent. Non autem originale peccatum ab eo traxerunt nisi qui per concubitum ex eo descenderunt: solum enim hi naturam humanam ab eo sicut à principio activo acceperunt. Unde & in eo secundum rationem seminalem fuisse dicuntur, & propter hoc etiam simul cum natura, naturæ vitium contraxerunt ab Adam, vel Abraham. Christus vero ab Adam, vel Abraham non per concubitum descendens materiam humanæ naturæ ab eis habuit, quæ virtute Spiritus Sancti in humanam naturam formata est: & ideo non contraxit originale peccatum, & ideo non potuit figurari ut imperfectionem habens, & liberatore indigens: & propter hoc non est decimatus in Abraham.

Ad primum ergo dicendum, quod in verbo Augustini hoc quod dicit, Curabatur, non designat curationem in actu, sed curationis necessitatem: qui enim sic in eo erant ut curatione indigerent, in eo decimati sunt.

Ad

Ad secundum dicendum, quod nullus dicitur circumcidi nisi secundum quod actu aliquid patitur. Decimari autem dicitur aliquis etiam secundum præfigurationem. Unde non est simile de decimatione, & circumcissione.

Ad tertium dicendum, quod decimari nullo horum modorum accipitur; sed decimari nihil aliud est, prout hic accipitur, quam præfigurati liberatione indigere. Hoc autem præfigurabatur in Abraham dante decimas de omnibus qui peccatum originale ab eo contracturi erant, sicut ipse à suis parentibus contraxerat, ut eadem ratione imperfectio liberatione indigens in illis figuraretur qua in se esse per decimarum collationem confitebatur.

Quartum, & quintum concedimus.

SOLUTIO II.

Ad secundam quæstionem dicendum, quod Christus nullo modo in Abraham decimatus fuit: cuius ratio patet ex prædictis.

Ad primum ergo dicendum contra hoc objectum, quod quia Christus non descendit ab Abraham nisi mediante beata Virgine, ideo sicut descendit à beata Virgine, ita descendit ab Abraham: unde cum à beata Virgine descenderit non per concubitum, nec ab Abraham per concubitum descendit; quamvis beata Virgo ab Abraham per concubitum descendit. Unde non sequitur quod si beata Virgo in Abraham decimata fuit, in eo Christus decimatus fuerit.

Ad secundum dicendum, quod id quod est in potentia, potest præfigurari mundum, vel immundum. Esse autem mundum, vel immundum non convenit nisi rei actu existenti. Quia ergo quod in Abraham actu erat, totum peccato subiacebat; ideo caro Christi in Abraham peccato obnoxia fuit. Quia vero ex Abraham caro Christi non sic propaganda erat ut ex eo infectionem originalem contraheret, ideo in eo Christus decimatus esse non dicitur; cum decimatio, in quantum figurale quoddam est, referri possit etiam ad illud quod virtute erat in Abraham.

Ad tertium dicendum, quod decima pars quæ Deo redditur, non dicitur proprie decimari; sed magis novem partes, à quibus decima separatur: & ideo Christus per decimam signatus decimari non dicitur; sed alii imperfectiorem contrahentes per novenarium designati.

Alia duo concedimus.

QUÆSTIO V.

Deinde quæritur de propagatione carnis Christi ex matre ejus: & circa hoc quærentur tria.

Primo. De materia ex qua conceptum est corpus ejus.

Secundo. De tempore conceptionis.

Tertio. De sanctificatione concepti.

ARTICULUS I.

Utrum corpus Christi fuerit ex purissimis Virginis sanguinibus.

III. P. quæst. xxxi. art. 3.

I. Ad primum sic proceditur. Videtur quod corpus Christi non fuerit formatum solum ex purissimis sanguinibus Virginis, sicut Da-

masenus dicit (de Fide Lib. III. cap. 11.) Eorum enim quæ specie conveniunt, est materia ejusdem rationis: quia forma naturalis materiam determinatam requirit. Sed aliorum hominum materia est ex eo quod ex viro & muliere deceditur. Cum ergo Christus, in quantum homo, fuerit ejusdem speciei cum aliis hominibus, videtur quod corpus ejus non solum ex sanguinibus matris Virginis formatum sit.

2. Præterea. Ad Rom. 1. 3. dicitur: *Factus est ei ex semine David secundum carnem.* Sed id ex quo fit aliquid, est materia ejus. Ergo materia corporis Christi non est sanguis, sed semen.

3. Præterea. In collecta dicitur (in festo Annunt. B. Virg.) quod Deus Verbum suum de Virgine carnem sumere voluit. Sed de illo corpus Christi formatum est quod de Virgine sumpsit. Ergo corporis Christi materia non est sanguis, sed caro.

4. Præterea. Ut in II. de generat. (text. com. xxxiv.) dicitur, *quæ magis conveniunt, facilius invicem transmutantur.* Sed caro magis convenit cum carne quam sanguis. Ergo convenientius est dicere corpus Christi ex carne Virginis formatum esse quam ex ejus sanguine.

5. Præterea. Generativa non operatur nisi ex eo quod residuum est nutritivæ virtutis: cum nutritiva generativæ deserviat. Sanguis autem non est residuum ab opere nutritivæ; immo est quo nutritiva indiget in via existens ad nutriendum membra. Ergo sanguis non potest esse materia à virtute generativa ministrata ad conceptionem prolis; & sic idem quod prius.

Sed contra est quod dicit Damascenus (loc. cit.) quod divina Sapiencia ex purissimis sanguinibus Virginis carnem sibi copulavit.

Præterea. Corpus Christi non est formatum nisi ex materia quam Virgo ministravit, talem in natura qualem alia matres ministrant ad conceptum prolis. Sed, ut in XV. de animalibus (I. de generat. animal. cap. xx.) dicitur, materia ex qua corpus conceptum formatum, quam mater ministrat, est sanguis, qui menstruum dicitur. Ergo & corpus Christi ex sanguine formatum est.

SOLUTIO.

Respondeo dicendum, quod circa materiam de qua corpus hominis formatum est, variæ sunt opiniones. Quidam enim dicunt, quod corpus humanum formatum ex commixtione seminum, scilicet matris & patris simul, cum sanguine menstruo; ita quod totum hoc sit materia corporis. Hoc autem Philosophus in XV. de animalibus (ut sup.) multipliciter destruit, ostendens quod id quod ex viro descendit, non est materia humani corporis, sed solum principium activum, & per rationem, & experimenta sensibilia, quæ magis in rebus naturalibus faciunt fidem: & hoc patet inspicienti verba ejus. Similiter etiam ostendit quod semen mulieris nihil facit ad generationem: unde etiam & quædam mulieres concipiunt sine hoc quod seminant. Sed sanguis qui menstruum dicitur, est in mulieribus loco seminis in viris. Et secundum hanc Philosophi opinionem convenientissime potest salvari partus Virginis, si ad conceptionem humani corporis non nisi sanguis mulieris materialiter requiritur: non enim credendum est quod materiam corporis Christi, quod sine semine viri conceptum est, aliquid defuerit quod materialiter ad formationem humani corporis

re-

Utrum conceptio corporis Christi fuerit subito, vel successive.
III. P. quæst. xxxv. art. 1.

Ad secundum sic proceditur. Videtur quod conceptio corporis Christi non fuerit subito, sed successive completa. Hebr. 11. dicitur, quia Christus debuit per omnia fratribus similari. Sed alii homines, qui fratres ejus dicuntur ibidem, successive concipiuntur. Ergo & Christi conceptio debuit esse successiva.

2. Præterea. Tempus generationis cujuslibet rei est determinatum secundum speciem suam, ut ex II. de generatione (text. lvii.) haberi potest. Sed Christus fuit ejusdem speciei cum aliis hominibus. Ergo sicut aliorum hominum generatio determinato tempore perficitur, ita & Christi.

3. Præterea. Ut in II. de Anima (text. lxi.) dicitur, cuicumque rei naturali debetur determinata magnitudo. Sed corpus Christi non potuit in principio conceptionis suæ habere tantam magnitudinem, quanta naturæ hominis debetur: alias tempore illo non crevisset in utero Virginis quo alii crescunt, vel minori tempore à Virgine portatus esset quam alii homines portantur; quod non tenet Ecclesia. Ergo in principio suæ conceptionis nondum erat in specie humana, in qua fuit in termino conceptionis. Ergo principium conceptionis est aliud à termino ejus. Omnis autem mutatio quæ habet prius & posterius, est successiva. Ergo conceptio Christi fuit successiva.

4. Præterea. Corpus Christi ex Virginis sanguinibus formatum est. Aut ergo in eodem instanti fuit sanguis, & caro; & sic eadem materia simul erit sub duabus formis substantialibus disparatis, quod est impossibile: aut in alio, & in alio instanti. Sed inter quælibet instantia est tempus medium, ut in VI. Physic. (text. xxvi. & sequent.) probatur. Ergo conceptio Christi tempore mensuratur, & non est subito peracta.

5. Præterea. Concipi est quoddam fieri, sicut conceptum est quoddam factum esse. Nihil autem in permanentibus simul fit, & factum est; alias simul aliquid esset, & non esset; quod enim fit in permanentibus, non est; quod autem factum est, jam est. Ergo in carne Christi non simul fuit concipi, & conceptum esse; & sic fuit ibi prioris, & posterioris successio.

Sed contra. Conceptionis principium esse non potuit, antequam conceptionis activum in Virgine esset. Sed conceptionis activum fuit in ipsa divina sapientia, quæ ex sanguinibus Virginis carnem sibi copulavit, ut dicit Damascenus (ubi supra.) Ergo non potuit prius conceptio incipere quam in utero Virginis divina sapientia descendisset. Sed, sicut dicit Gregorius in Moral. (Lib. XVIII. cap. xv. vel in novis xxxii.) Spiritus adveniente, mox Verbum in utero, mox intrat Verbum caro factum. Ergo conceptio carnis incipere non potuit antequam caro esset. Sed ad speciem carnis terminata est conceptio. Ergo non prius incepit conceptio quam terminata esset; & ita sine successione fuit.

Præterea. Conceptio Christi facta est virtute divina, quæ infinita est. Sed virtutis infinitæ est subito suum effectum producere. Ergo conceptio Christi subitanea fuit.

requiratur. Constat etiam omnibus virginitatem maris consentientibus, absque omni humano semine conceptionem illam peractam esse. Et ideo materia ex qua corpus formatum, & in Christo, & in aliis hominibus est sanguis per virtutem generativam matris præparatus. Ille enim sanguis in mulieribus est sicut semen in viris; unde & in eodem tempore hoc in viris, & illud in mulieribus incipit, scilicet apud ortum pilorum, & aliorum accidentium quæ sunt signa pubertatis. Sed quia in muliere est calor generativæ deserviens diminutus respectu caloris viri, ideo non potest in mulieribus superfluum alimenti ad tantam digestionem perducere sicut in viris; propter quod remanet in forma sanguinis, sicut deficiens à completa digestionem seminis: unde accidit in aliquo multum coeunte ut sanguinem loco seminis emittat, ut in XV. de animalibus (ubi sup. cap. xix.) dicitur; quasi natura non sufficiat ad tantum seminis digerendum quantum incontinentia quærit.

Ad primum ergo dicendum, quod secundum Philosophum in XV. & XVI. de animalibus (vel Lib. I. cap. xx. & II. cap. 1. de generat. animal.) illud quod à viro emittitur, non efficitur materia in generatione, sed tantum activum: unde relinquatur quod ex solo sanguine mulieris materialiter corpus humanum formetur, tam in Christo, quam in aliis hominibus.

Ad secundum dicendum, quod Christus ex semine David dicitur factus secundum carnem, non sicut ex immediata materia; sed quia materia ex qua corpus Christi formatum est, originaliter ex semine David descendit.

Ad tertium dicendum, quod assumptio habet duos terminos, scilicet à quo, & in quem. Dicitur ergo Dei Verbum ex Virgine carnem assumpsisse, non quantum ad terminum à quo, quasi prius esset in specie carnis quam assumeretur; sed quantum ad terminum ad quem: quia materia illa simul assumpta est, & in carnem formata.

Ad quartum dicendum, quod quamvis caro cum carne magis conveniat secundum similitudinem speciei; tamen sanguis, ex quo formatum corpus, magis convenit cum carne, & reliquis partibus corporis secundum proportionem potentia ad actum quam caro cum carne: sanguis enim ille est potentia totum, secundum potentiam passivam, sicut & semen est potentia totum, secundum potentiam activam; caro autem non est potentia totum, cum sit actu pars ultimum complementum habens jam per ultimam digestionem. Hæc autem convenientia præcipue requiritur ad hoc quod aliquid ex aliquo fiat: domus enim facilius construitur ex cemento, & lapidibus specie differentibus, quam ex alia domo ejusdem speciei; ex qua domus construi non potest, nisi in lapides resolvatur.

Ad quintum dicendum, quod sanguis qui humani corporis materia ponitur, non est absolute talis qualis per actum nutritivæ generatur ex cibo; sed hoc quod de illo sanguine residuum est ab ultima digestionem nutritivæ, in femina generativæ ministrat, quæ ipsum præparat, ut sit debita materia corporis humani.